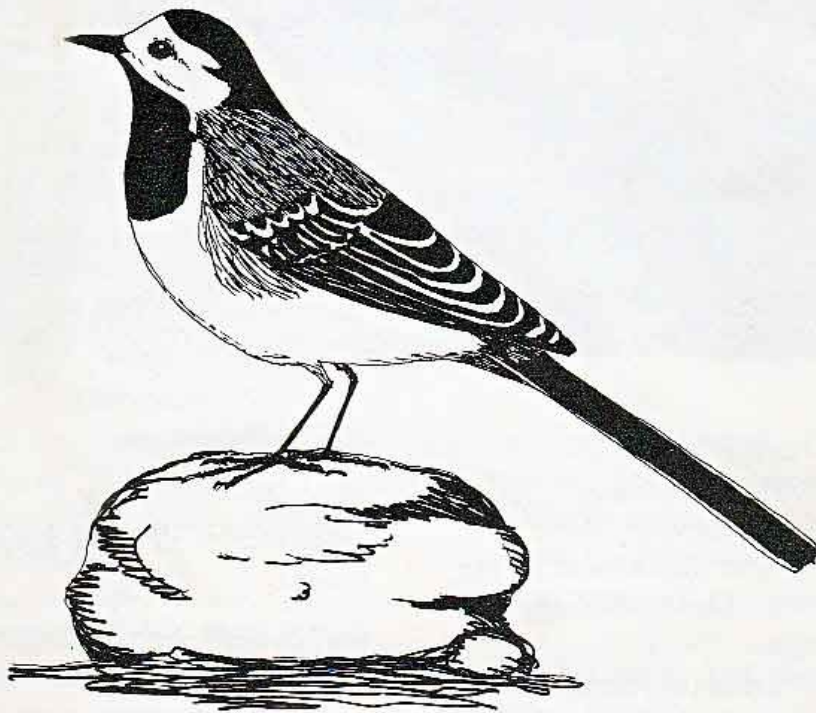

havrevimpen

DOF - FYN

1982

HAVREVIMPEN DOF'S LOKALBLAD FOR FYNS AMT

ANNONCE

KONTAKTADRESSE:

Søren Bøgelund
Nørremarksgyden 12
5856 - Ryslinge
telf. 09 - 67 16 14

REDAKTION:

Aksel Hansen
Bent Staugaard Nielsen

TRYK: TÅSINGE OFF-SET

Indhold:

- side 3 Vinterfodring
- 5 Efterårslejren
- 6 Fyn rundt
- 7 Fynske fuglelokaliteter 5
- 9 Fra lokalitetsregisteret
- 9 Obs - liste
- 10 Fra rovfuglegruppen
- 12 Uglekasseprojektet
- 17 Fra generalforsamlingen
- 19 Adresseliste
- 20 Bognyt

Fotos: Bent Staugaard Nielsen -
side 3 og 6
Erhardt Ecklon - side 5
Aksel Hansen - side 20

Tegninger: Aksel Hansen

HJÆLP DE HULERUGENDE FUGLE STØT FORENINGEN

Lokalafdelingen sælger følgende
fuglekasser:

Størekasse kr. 25,-
Mejsekasse kr. 20,-
Fluesnapperkasse kr. 20,-

Fluesnapperkassen er også veleg-
net til hvid vipstjert og rødhals.

GAVEIDE: et sæt bestående af

1 Størekasse
1 Fluesnapperkasse
3 Mejsekasser
Pris kr. 100,-

Overskuddet går til foreningsar-
bejde.

Henvendelse til kontaktadressen

OBS

MØDE PÅ ODENSE TEKNIKUM

torsdag d. 22-4 kl. 19.30

Emne: Ugler

Der vil blive holdt foredrag om
ugler og vist lysbilleder.
Mødet er samtidig det årlige ug-
lekasse-møde med uddeling af ringe
m.m.

VINTERFODRING

Så gik den vinter med kuldegrader ud over det sædvanlige, havis og sne med følgelig sultne og forkomne fugle.

Når jeg tænker tilbage på lignende vintre for 25 - 30 år siden, er der heldigvis sket ganske væsentlige forandringer i hjælpearbejdet over for vore fjedrede venner.

Dengang skar vi endnu brød op i små terninger, fyldte det i sække, læssede dem på slæder, trak dem over isen til vågerne, dumpede undertiden i vandet og svømmede rundt som pingviner. På hjemturen frøs tøjet til is, så man ikke kunne bøje knæene.

Vi tog ingen skade af det; men vi troede, at vi havde gjort noget vældigt godt. At det ikke hjalp fuglene ret meget, er en anden sag, men det vidste vi ikke dengang.

I dag er vi klogere. Nu er arbejdet organiseret og lagt i faste rammer. Den amatøragtige og helt forfejlede brødfodring er nu afløst af et målbevidst og seriøst samarbejde mellem Dansk Ornitologisk Forening og Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark. Sidstnævnte forening har her på Fyn kredsformænd i alle kommuner, folk, der i forvejen har en travl dag, det er politifolk, dyrlæger

og lignende der ikke kan afse tid til at fodre, men som kan formidle de pengemidler Dyrenes Beskyttelse råder over. Dansk Ornitologisk Forening har ikke store pengemidler, men mange aktive ornitologer, der kan afse tid til at fodre. Disse to foreninger kan supplere hinanden, så DOF's medlemmer udfører det praktiske arbejde, og DB's folk attesterer regningerne og sørger for den økonomiske baggrund.

I praksis er det gået for sig på den måde, at man har fundet folk, der boede på steder, hvor fuglene samlede sig og bedt dem om at huse nogle sække valset byg og hønsepiller og daglig sørge for fodringen, eller enkelte ornitologer har selv kørt rundt til foderpladserne og uddelt daglige rationer. Resultatet har været et meget ringe antal dødsfald. Nogle svaner er blevet taget ind i intermistiske plejestationer så som tomme stalde, hønsehuse eller drivhuse, hvor de har kunnet gå i et frostfrit rum og blive fodret.

Rovfuglene har også haft det hårdt, men en organiseret fodring her på Fyn er ikke blevet etableret, det er derimod sket på Sjælland og med særdeles godt resultat, derimod har vore plejestationer haft nok at gøre med indleverede dyr. Her har vi haft stor fordel af den aftale, Dyrenes Beskyttelse har truffet med Falck, hvorefter alle dyr fra fårestørrelse

og nedefter, der er kommet i vanskeligheder på offentlige steder gratis bringes til nærmeste dyrlæge eller plejestation. Det gælder såvel vilde dyr som ugler, musvåger og lig. som tamme hunde og katte. Adskillige rovfugle har bjærget livet på grund af denne overenskomst.

Også de mindre skov- og havefugle har vi kunnet hjælpe, idet det er lykkedes at fremskaffe en virkelig god vildtfugleblending til 6,- kr. pr. kg. frit leveret ved kundens gadedør. Det var meningen, at vi skulle have et overskud til vore plejestationer, det blev nu ret mikroskopisk, til gengæld voksede kundekredsen ud over landet stærkt. Mange kom flere gange, hvilket lover godt for fremtiden. Mange har fået øjnene op for, at det ikke er ligegyldigt, hvad man fodrer med. Også her må vi håbe, at franskbrødssmuler smidt ud i sneen og frosset til isklumper snart vil være en saga blot.

Det skal dog indrømmes, at enkelte steder har det knebet med forståelsen for samarbejdet, der har manglet ornitologer, og andre organisationer har fodret, nogle steder med held andre steder uden synderligt resultat. Man må derfor slå fast, at alle vore medlemmer i fremtiden bør gøre en indsats i kommende isvintre. Vi har brug for mange flere hjælpere. Blot man ringer til et af DOF's bestyrelsesmedlemmer her på Fyn, vil de

straks kunne sige, hvor man trænger til hjælp. Der er stadig nye interessante opgaver, der venter

på at blive løst. Vær derfor aktivt med !

J. K. Groth

EFTERÅRSLEJREN

Igen i 1981 blev der af DOF-Fyn afholdt efterårslejr på Sydlangeland. Der var i alt 12 deltagere (incl. 2 ledere) på lejren. Dette års hovedkvarter var sommerhuset ved Gulstav Mose. Derfra startede vi hver morgen (med undtagelse af de sidste tre dage) i to hold.

Det ene hold gik, så snart det blev lyst, ned på Dovns Klint for at observere træk. Der skiftedes man til at notere ned og tælle fuglene. Det andet hold gik, næsten

inden det blev lyst, ned i Gulstav Mose for at sætte net op til ringmærkning. Nettene blev så med jævne mellemrum tilset og de fangne fugle ringmærket. Ringmærkningen stoppede som regel ved middagstid, da der ikke var flere fugle at fange.

Op på dagen blev der også talt op i Kelds Nor og Tryggelev Nor. Vi havde alle cykler med, så vi kunne komme rundt og se på de mange gode lokaliteter på Sydlangeland.

Der blev da også set en hel del fugle på lejren, i alt 117 forskellige arter. Bl.a. 6 gåsearter, Grå-, Blis-, Sød-, Knorte-, Bram- og Kanadagås. Endvidere blev der set Rød Glente, Dværgfalk, Gråmåge, Skovhornugle, Mosehornugle, Misteldrossel og Snespurv. Det blev også Langelandsrekord for trækkende Spurvehøge, nemlig 475 på en dag. Der blev ringmærket 266 fugle i alt, heraf 187 Fuglekonger.

De første to dage på lejren havde vi besøg af to ornitologer fra Malta, og vi havde den fornøjelse at kunne vise dem, hvordan danske ornitologer arbejder, og hvad de beskæftiger sig med.

En aften blev der også vist lysbilleder af fuglelivet og naturen ved Odense Fjord.

Bent

FYN RUNDT

HVINAND PÅ REDE

Under mit årlige eftersyn af uglekasser i Fiskerupskov, Brahetrolleborg skovdistrikt, fandt jeg den 13 maj 1981 i en kasse ca. 40 m fra Nørresø en Hvinand hun på rede. Anden lå med hovedet under den ene vinge og var død.

Dødsårsagen er ukendt. Der var ingen æg i reden, men den havde lavet redeskål med dun.

Søren Bøgelund

FUGLE VED FODERPLADSEN

Min søster fodrer hele året. Det trækker fugle til, så her er mange arter.

Gråspurve har vi næsten for mange af, endvidere Rørspurve, Skovspurve, Gulspurve, Jernspurve, Mejsefugle, Solsorte, Sjaggere, Drosler, Dompapper, Kærnebidere, Flagspætter m.m.

Så har vi Alliker, Skovskader og Rovfugle. Rovfuglene kommer og henter en steg en gang imellem. Det er mest Spurve- og Duehøge, der kommer; de elsker Gudruns fede Gråspurve.

En dag var der kommet en Due-

høg ind i hønsegården, og den kunne ikke finde ud igen. Jeg gik ind og fik fat i den, en flot fyr med et bistert blik. Så gik jeg udenfor og smed den op i luften. Hvor blev den glad, jeg kunne se det på den måde, den brugte vingerne på.

H. P. Jørgensen

STORKE PÅ FYN - 1981

Den 12/6 ved solnedgang så undertegnede 4 Hvide Storke flyve til overnatning i nogle fritstående popler i Sømose NV for Tommerup St. Næste dag var de tre forsvundet, men den fjerde sov hver nat frem til den 24/6 i en af ovennævnte popler.

Det har formodentlig drejet sig om unge, endnu ikke yngledygtige fugle, som har strejft rundt på Fyn, idet der forskellige steder på Fyn blev iagttaget storke i foråret, bl.a. i Vissenbjerg og i Tommerup Made. Ligeledes blev der, ifølge Radio Fyn, set op til 5 storke ved Næsby.

Finn Eriksen

FYNSKE FUGLELOKALITETER 5

BROBY SØ

Broby Sø, en perle af en fuglelokalitet, er beliggende ved Næsbyhoved Broby på Nordfyn.

Lokaliteten omfatter en lille sø, flere vandhuller, rørskov, sump og eng, endvidere gennemstrømmes området af en bæk.

Fuglelivet ved Broby Sø kan fint iagttages fra vejstrækningen, som mod vest støder op til området.

Besøger man lokaliteten i april eller maj måned, vil man

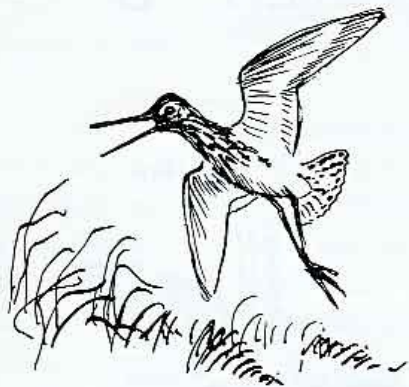

foruden de lokale ynglefugle også kunne iagttage en del rastende fugle, der benytter området som hvile og spisested før deres videre rejse nordpå.

Blandt de fuglearter, som ikke yngler ved Broby Sø, kan der ses et mindre antal af Spidsand, Skeand, Krikand og Hvinand, endvidere Brushøne, Sortklire, Hvidklire og Tinksmed; sidstnævnte art er set i flokke på ca. 40 individer.

Også mange mindre fugle raster under forårstrækket på lokaliteten, bl.a. Støre, Svaler, Vipstjerter og Sangere.

Broby Sø hører til en af de få indlandslokaliteter, som huser ynglende rødben, og her har man fin lejlighed til at iagttage Rødbenets sangflugt og øvrige forsvar af yngleterritoret.

Også Dobbeltbekkasinen sætter sit præg på lokaliteten, når den med sin himelflugt markerer yngleområdet.

Viber og Blishøns har deres reder liggende synlige i terrænet, og man kan fra forannævnte vej-

strækning fint studere disse to arters adfærd og familieliv, hvilket i sig selv er en facinerende oplevelse.

Det enlige Svanepar ved Broby Sø fremviser hvert år et pænt antal unger, helt op til otte i kullet.

I krat og hegn langs udkanten af området, samt i rørskovene yngler en del småfugle, såsom Tornsanger, Løvsanger, Rørsanger, Rørspurv og Gulspurv.

Fiskehejren er en hyppig gæst på lokaliteten og Musvågen siddende i tålmodig venten på et fødeobjekt hører med til billedet af Broby Sø.

Selvom foråret er det bedste tidspunkt til at se på fugle ved Broby Sø, gæstes lokaliteten året rundt af mange fugle, og der er i alt registreret 85 fuglearter i området.

Malurt i bægeret er der desværre, idet der på aftener foregår lerdueskydning opad vådområdet, hvilket selvfølgelig forårsager uro og forstyrrelse blandt fuglene, for ikke at tale om den forurening, som skyderiet medfører.

Broby Sø er et værdifuldt naturområde, som der bør værnes om fremover.

Skulle man få lyst til at besøge lokaliteten, skal det lige noteres, at der kører bybus (linie 5) til området, og at der er busstoppested ved Bogensevej, ca. 200 m syd for Broby Sø.

Edith Mosegaard

FRA LOKALITETSREGISTRET

På baggrund af de oplysninger, der er indkommet til lokalitetsregisteret, er der udarbejdet et slags katalog over de 267 mest betydningsfulde fuglelokaliteter på Fyn med beskrivelse af området, yngle- og rastetal for de vigtigste fuglearter, lokalitetens værdi for fuglene, en opgørelse af trusler og forslag til beskyttelse. En foreløbig udgave, der udkom i sommeren 81, blev udsendt til optællerne til kommentering. Den endelige udgave kommer så fra Tommy Dybbro i løbet af foråret 82 med de rettelser, som jeg har modtaget, samt med et kort over hver enkelt lokalitet. Rapporten vil blive udsendt til optællerne, til Fyns Amt og andre fredningsmyndigheder. Alle øvrige interesserede kan købe den i DOF-Salg.

Herudover har vi brugt lokalitetsregisteret til at lave en rapport over de mere sjældne fugle, som er set på Fyn i 1981 (se obs-listen).

Også for 1982 har vi brug for observationer. Vi ved stadig meget lidt om mange skove; hvad findes der f.eks. af rovfugle, skovsneppe, hulduer, piroler, korttået træløber og kærnebider? Også mange små moser er det nødvendigt, at vi holder øje med. Og bl.a. til en obs-liste har vi tilstadighed brug for tal fra de store lokaliteter året rundt. Så der er nok at gå i gang med!
Skemaer kan fås ved:

Niels Bomholt
Mejseparken 3
5492 - Vissenbjerg

OBS-LISTEN

I sidste nummer af Havrevimpen blev redaktionen lovet, at der kom en udvidet OBS-liste til dette nummer.

Den er imidlertid blevet droppet til fordel for en selvstændig rapport "Fugleiagttagelser i Fyns amt".

En gruppe bestående af Niels Bomholt, Stig Damkjær Olesen, Søren Bøgelund og Gunnar Knudsen har siden december arbejdet med det materiale, som er indkommet til

Lokalitetsregisteret, og de oplysninger om sjældne iagttagelser, som er indkommet til Bl.a. Søren Bøgelund.

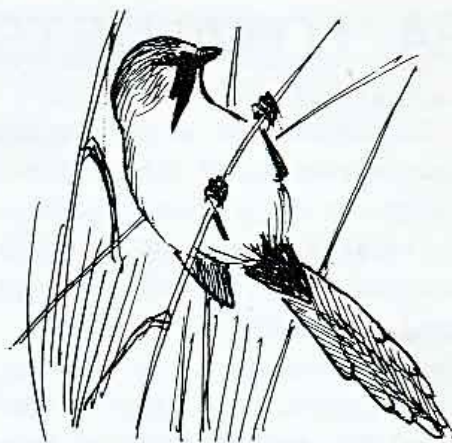
Det er et stort materiale med mange spændende oplysninger, og det har krævet mange arbejdstimer at nå så langt, som vi er nu, hvor kun renskrivning og kopiering mangler. Vi håber, at rapporten ligger færdig sidst i april.

Folk, som har deltaget med oplysninger, får selvfølgelig et

eksemplar gratis. Andre interesserede kan købe den gennem kontaktadressen.

Af spændende iagttagelser kan nævnes: Mallebuk, Sule, Skestork, Flamingo, Plettet Rørvagtel, Vagtel, Hvidvinget Måge, Stor Skrigørn, Lille Flagspøtte, Skægmejse, Pungmejse, Drosselrørsanger, Hærflugl og mange flere.

Kort sagt giver rapporten et godt billede af den fynske fuglefauna og hvilke lokaliteter, der er værd at besøge.

Bestil "Fugleiagttagelser i Fyns amt 1981" hos Søren Bøgelund, telf. 67 16 14.

Rapportgruppen.

FRA ROVFUGLEGRUPPEN

Den fynske rovfuglegruppe har i 1981 undersøgt tre områders rovfuglebestand. Disse områder benævnes A, B og C. Alle områder har været grundigt undersøgt; men medens A har været undersøgt i en årrække, er det første år, B og C har været undersøgt. Undersøgelsen har omfattet Musvåge, Hvepsevåge, Spurvehøg og Duehøg. Kun de to sidstnævnte behandles her; Musvåge og Hvepsevåge vil blive behandlet i en senere artikel.

Sammenligner vi bestandstallene med tallene fra Koldingområdet, hvor Spurvehøgens gennemsnitlige territorium er på 550 ha. og Duehøgens på 1500 ha. - et område, der må betragtes som "mættet" med begge arter - ses det, at de undersøgte fynske områder er tæt på

samme mætningsgrad. Hertil må siges, at både A, B og C er optimale områder for både Spurvehøg og Duehøg, takket være deres høje skovprocent (landsgennemsnit 11 %).

Derfor kan man heller ikke udregne den fynske høgebestand ved at dividere de fundne territoriestørrelser op i det samlede fynske areal.

Derimod kan man for Spurvehøgens vedkommende tillade sig at regne med, at når der på ca. 1/10 af Fyns skovareal er fundet ialt 26 par, så er der på hele Fyn ca. 250 par.

En lignende fremgangsmåde er ikke anvendelig for Duehøgen, der ikke i samme grad som Spurvehøgen udnytter de mange spredte småskove.

Tabel 1 SPURVEHØG

Lok.	Areal i ha	Skovareal i ha	Skov i %	Antal par	ha/par	Unger pr. rede med unger
A	3500	900	25,7	5 (2)	700	3,00
B	7000	900	12,9	10 (6)	700	4,00
C	7850	1415	18,0	11 (7)	714	3,20

I rubrikken "Antal par" er medregnet alle territoriehævdende par. I parentes er nævnt antallet af par, hvor rugning er konstateret.

Tabel 2 DUEHØG

Lok.	Areal i ha	Skovareal i ha	Skov i %	Antal par	ha/par	Unger pr. rede med unger
A	3500	900	25,7	2 (1)	1750	2,00
B	7000	900	12,9	4 (3)	1750	2,67
C	7850	1415	18,0	4 (4)	1963	1,75

I rubrikken "Antal par" er medregnet alle territoriehævdende par. I parentes er nævnt antallet af par, hvor rugning er konstateret.

Når det umiddelbart kunne se sådan ud, hvis man i tabel 2 sammenligner A og B, hvor der er lige mange Duehøge i forhold til det samlede areal, til trods for at B's skovprocent kun er det halve af A's, så skyldes det, at B har en skovstruktur præget af mange spredte småskove, men med enkelte større skove i den indbyrdes afstand, der svarer til den normale minimumsafstand for to nabopar.

Et realistisk skøn over Fyns Duehøgebestand får man ved at se på et kort over Fyn og tænke sig et Duehøgepar i alle større skove med mindst 4 km. til naboparret, hvilket giver til resultat, at Fyn vil være mættet med Duehøge ved en bestand på ca. 50 par. Denne mætning har vi endnu ikke nået,

men vi er på vej til den.

Ungeproduktionen er rimelig god for begge høgearter, men tal materialet er for spinkelt til yderligere konklusioner desangående.

På rovfuglegruppens vegne

Finn Eriksen

UGLEKASSEPROJEKTET

TABEL 1.

UGLEKASSER 1981

1 Nr.	2 Område	3 Kassenr.	4 Antal	5 Beb.m.æg	6 B.u.æg	7 Beb.%	8 Ant.æg	9 Gen.æg	10 Ant.ung.	11 Gen.ung	12 Ringm.
1	Ravnholt-Rønningesøgård	3-78,141-42	76	42	8	66	72	1,71	57	1,36	51
2	Ørbækklunde	116-123	8	4		50	10	2,50	7	1,75	7
3	Broholm	171-190	17	6	3	53	11	1,83	4	0,67	4
4	Midt-østfyn	201-219	14	11		79	13	1,18	11	1,00	7
5	Langeland N	251-323	53	29	4	62	54	1,86	19	0,66	15
6	do. S										
7	Vestfyn	351-394	28	21	4	89	22	1,05	20	0,95	16
8	Brahetrolleborg	402-460	44	15	7	50	25	1,67	14	0,93	12
9	Gyldensten	ej tilset									
10	Holstenschus	526-544	16	8	2	63	15	1,88	14	1,75	13
11	Hindsholm	601-608	6	3		50	4	1,33	2	0,67	2
12	Nordfyn	626-678	49	15	9	49	31	2,07	22	1,47	14
13	Hvidkilde	701-721	16	9		56	11	1,22	6	0,67	4
14	Tåsinge-Thurø	726-754	25	11	3	56	15	1,36	9	0,81	9
15	Søbysøgård	801-817	17	4	1	29	7	1,75	5	1,25	5
16	Hesbjerg	851-866	16	7	1	50	7	1,00	7	1,00	
17	Glorup	901-936	22	7	1	36	14	2,00	8	1,14	7
18	Brænderupv. Gudd.sk.	937-955	11	4	1	45	6	1,50	4	1,00	2
TOTAL			418	196	44	57	317	1,62	209	1,07	168

Kolonne 4: Det antal kasser, der er eftersat, og som ikke er blevet ødelagt i årets løb.

- 5: Det antal kasser, der er beboet, og som indeholder æg eller unger.
- 6: Det antal kasser, der med sikkerhed er tilholdssted for natugle, men hvor der hverken er æg eller unger.
- 7: Summen af kolonne 5 og 6 i % af 4.
- 8: Inkluderer også unger.
- 9: Gennemsnitlige antal æg pr. kasse beboet med æg (kolonne 5).
- 10: Gennemsnitlige antal unger pr. kasse beboet med æg (kolonne 4).

TABEL 2

Æg-ungeproduktionen i årene 1975-81.

År	Beb%	Ant.kasser	Ant. æg	Ant.æg(korr.)	Gen.æg	Ant.ung.	Gen.ung.
1975	62	448	371	465	1,95	231	1,11
76	38	436	161	219	1,70	98	0,90
77	63	504	581	613	2,30	337	1,30
78	42	526	263	263	1,70	159	1,00
79	44	470	315	362	1,90	245	1,37
80	33	408	217	291	1,90	175	1,57
81	57	418	317	417	1,62	209	1,07
TOTALT			2225		1,87	1454	1,19
GENNEMSNIT			318	376		208	

TABEL 3

ENKELTKASSERESULTATER (HVIDKILDE).

NR.	1975	76	77	78	79	80	81	Σ
701	1	0	3	0	1	3	1	9
702	4	0	0	1	0	0	0	5
703	0	1	2	1	1	2	+	≧7
705	2	0	3	1	2	0	2	10
708	2	2	4	0	2	0	+	10
710	1	0	0	0	0	0	0	1
715	0	0	1	2	3	1	0	7
716	+	0	0	0	0	0	2	≧2
720	0	2	+	1	2	0	2	≧7
721	+	2	2	2	2	2	1	≧9

Tallene angiver summen af æg og unger.

+ angiver at der med sikkerhed har været unger.

I tabel 2 er opstillet en oversigt over resultatet af de første 7 år af uglekasseprojektet.

Ser man på de absolutte tal, fremstår 1981 som et gennemsnitsår. Det er imidlertid ikke umiddelbart muligt at sammenligne de enkelte år, da antallet af efterseede kasser varierer væsentligt fra år til år. Efter korrektion for dette (kun æg) viser det sig, at 1981 ligger over gennemsnittet.

Samtidig træder et andet forhold tydeligere i øjnene, nemlig at yngleresultatet hvert andet år er godt og hvert andet år er dårligt, med 1975-77-79-81 som gode år, og 1976-78-80 som dårlige år.

1977 havde et særdeles godt resultat, hvilket sikkert skyldes, at musebestanden var meget stor. Året havde både et stort gennemsnit for æg pr. beboet kasse, samt stor beboelsesprocent (kasser med æg). Det første forhold kan forklares med, at hunnerne på et tidligt tidspunkt har opnået en ernæringstilstand, der har gjort dem i stand til at lægge æg. Det har for de fleste fuglearters vedkommende vist sig at de tidlige kuld er størst, samt at ernæringstilstanden er afgørende for om et yngleforløb bliver startet (vist for tårnfalk og knortegås). Det sidste kan forklare den store beboelsesprocent på den måde, at selv uerfarne ugler og ugler i suboptimale terretorier har været i stand til at opnå en ernæringstilstand, der har muliggjort et yngleforsøg.

At en hel del ugler ikke forsøger at yngle i dårlige fødeår, kan forklares med, at opfostringen af unger er et krævende arbejde, som øger risikoen for at de gamle ugler dør. I dårlige fødeår vil sandsynligheden for at ungerne ikke når at blive voksne være stor, og arbejdet vil være spildt. I sådan en situation vil uglerne ofte vælge at gøre tilværelsen lettere og undlade at yngle, og dermed øge deres egen overlevelseschance til næste ynglesæsson, som med ret stor sandsynlighed vil være bedre (jvf. tabel 2).

Uglerne optimerer på den måde den samlede ungeproduktion igennem livet, fremfor at satse hvert år.

Denne snak er baseret på ægdata. Ungedata burde også inddrages, men der er ikke nogen gennemgående konstatering af, om ikke klækkede æg ved kasseeftersynet bliver til noget eller ej. En vurdering af ungedata vanskeliggøres derfor, og tallene er helt sikkert for små.

Vi har igennem projektets forløb fået den fornemmelse, at nogle kasser har været mere eftertragtede end andre. Dette bekræftes af TABEL 3, hvor resultatet fra 10 kasser i Hvidkildeskovene, som har været eftersat, og som har været intakte i hele perioden, er opstillet.

Det ses, at kasse 710 og 716 næsten ikke har været benyttet, hvorimod andre kasser har været

benyttet næsten hvert år. Dette kan skyldes flere ting, men to årsager falder umiddelbart for. Enten kan kassen være anbragt på en måde der gør den utiltalende for uglerne (f.eks. uro), eller stedet kan være fødemæssigt uproduktivt for uglerne.

Vi har bragt i erfaring, at det er en god ide, at hænge kassen op med indflyvningshullet vendt mod en nåletræsbeplantning, således, at hannen kan sidde skjult for småfugle, samtidig med at han kan overvåge kassen. En anden vigtig ting er, at der er vand i nærheden, f.eks. en grøft eller et lille vandhul.

I FIG. 1 er spredningen for et lille (22) tilfældigt udpluk af genmeldte ugler angivet. Det ses, at uglerne spredes i alle retninger, og at det for det meste drejer sig om små afstande (15 er fundet mindre end 10 km. fra ringmærkningsstedet).

MÅNED HVORI UGLERNE ER FUNDET DØDE:

Måned	jan.	feb.	mar.	apr.	maj	jun.
Antal	2	3	2	1	2	

	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Tot.
Antal	1	4	1	2	1	2	21

Natuglen er standfugl, og spredningen foregår udelukkende, når de unge ugler bliver drevet ud af forældrenes territorier sidst på sommeren og først på efteråret, hvilket måske kan for-

klare, at det største antal dødfundne ugler stammer fra august. (Materialet er dog for spinkelt til en egentlig konklusion.)

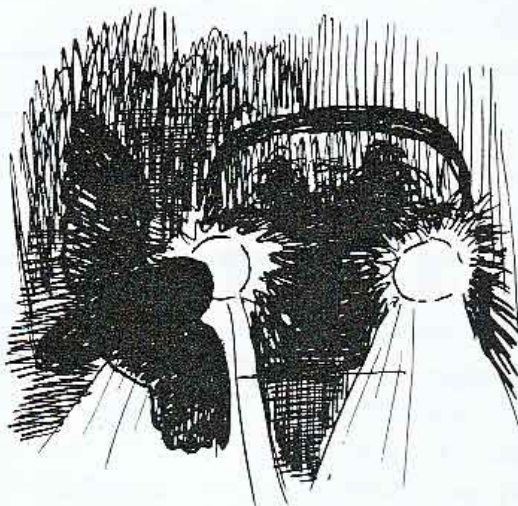
UGLERNES ALDER PÅ FINDETIDSPUNKTET:

Leveår:	Antal:
1.	6
2.	6
3.	5
4.	1
5.	2
8.	2

Ligeledes ser vi, at de færreste ugler opnår ret høj alder.

DØDSÅRSAGER:

Trafikdræbt	8
Dræbt mod elledning	1
Fundet død	13
TOTAL	22

Som det fremgår er bilismen en af uglernes værste fjender.

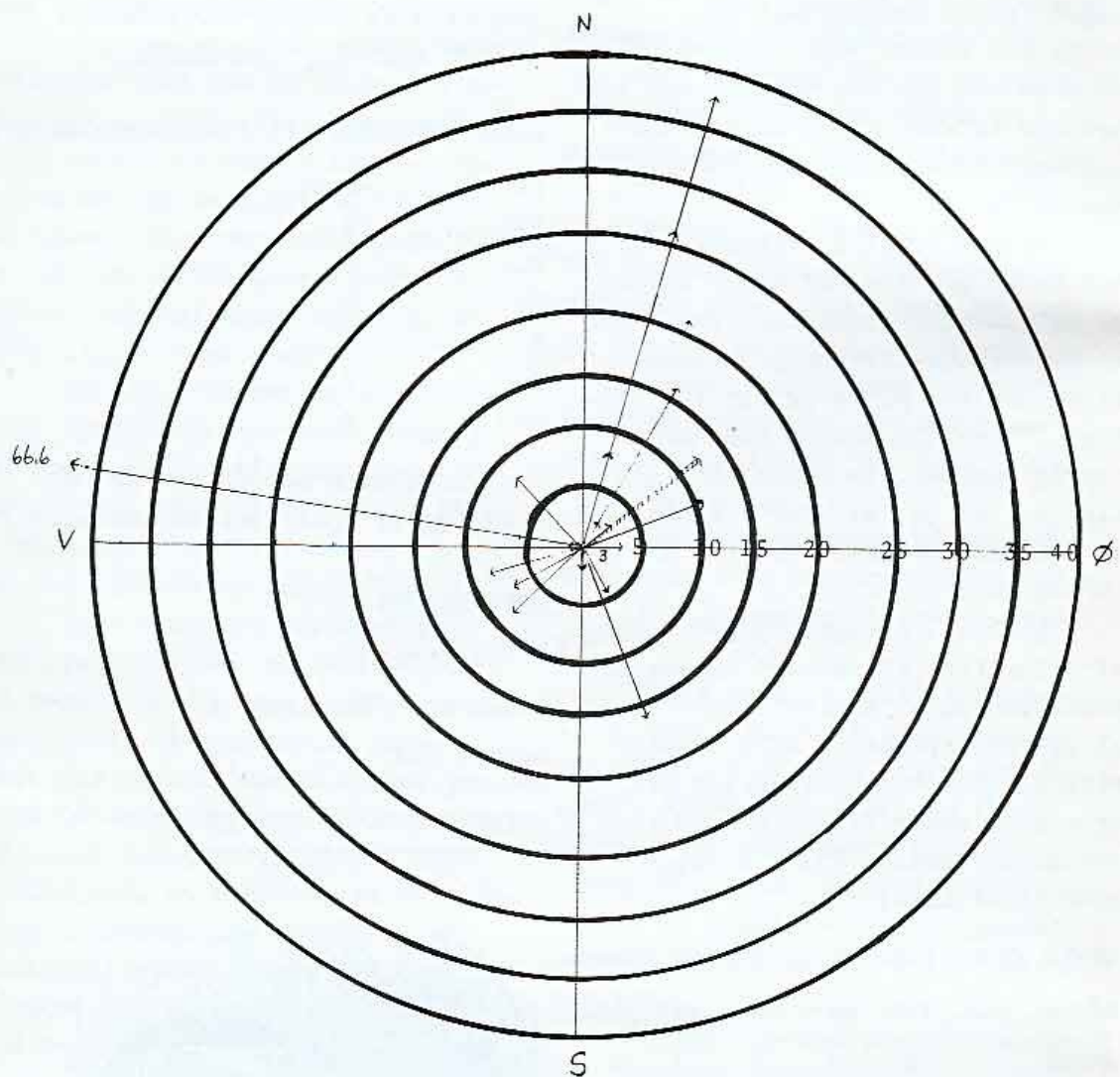

FIG. 1. Spredningsmønster for ringmærkede natugler. Pilene angiver retningen og afstanden fra ringmærkningsstedet til findestedet. Afstanden imellem cirklerne er 5. km. Den skraverede pil angiver gennemsnitsretningen (52°) og den gennemsnitlige spredningsafstand (12 km.). 3-tallet angiver, at der er 3 ugler i samme retning og afstand.

Bjarne Bo Jensen

FRA GENERALFORSAMLINGEN

FORMANDSBERETNING for 1981

1981 blev endnu et godt og travlt år for lokalafdelingen, og vi oplevede endnu en gang en stigning i medlemstallet, der nu ligger på 492. For et år siden lå medlemstallet på 450. Hvis denne tendens holder, når vi ikke langt ind i 1982, inden vi runder de 500.

Ud over de afholdte bestyrelsesmøder er der blevet arbejdet på følgende områder: PR-udvalg, fredningsudvalg, ekskursionsudvalg, kasseudvalg, gåsegruppen, småfuglegruppen og rovfuglegruppen.

Fredningsudvalget har bl.a. beskæftiget sig med flg.:

- a) Der er blevet klaget over tilsladelse til afvanding af Flemløse Grave.
- b) En planlagt vandstandssænkning i Åstrup Mose er blevet stoppet.
- c) Der er blevet gjort indsigelse mod en lokalplan vedr. stiføring v. Odense Å. Stiføringen blev ændret og flyttet længere væk fra åen.
- d) Vi har deltaget i en gruppe, der har behandlet Odense Kommunes spildevandsplan.
- e) Der er blevet gjort indsigelse mod diverse opfyldninger af moser.
- f) Vi har henvendt os til Fredningsstyrelsen ang. havnevæsenets inddæmningsplan på Stige Ø.
- g) Vi har deltaget i møderne vedr. en eventuel fredning af Monnet på Tåsinge.

Af møder og ekskursioner har vi haft følgende:

Eks. i Fyns Amt: 20, heraf 1 aflyst og 1 omlagt.

Eks. uden for Fyns Amt: 2 heraf 1 aflyst.

Møder på Odense Teknikum: 7

Desuden har der været afholdt påskelejr på Nordlangeland og efterårslejr på Sydlangeland.

Ekskursionen med Morgenposten måtte desværre aflyses p.g.a. avis konflikten.

I foråret har der været afholdt en studiekreds under ledelse af Bjarne Jensen.

Lokalbladet "Havrevimpen" udkommer forhåbentlig en gang i februar. Vores bøn om tilskud til den videre drift blev sandelig hørt - der indkom i 3470 kr og folk har indsendt beløb hele året, det sidste er indkommet mellem jul og nytår. Der har været ca. 300 bidragsydere, og ikke alle nøjedes med at indbetale 10 kr, nogle satte endda et 1-tal foran.

Nu har vi endnu en bøn, for uden stof - ingen Havrevimp. Derfor - fat pennen og levér et bidrag til Havrevimpen.

Ringe Statsfængsel har tidligere efterlyst arbejdsopgaver, de kunne udføre. Vi fik dem i gang med at lave fuglekasser. Vi har modtaget 275 fuglekasser, og yderligere 200 er på vej. Kasserne købes til materialepris, og de hidtil solgte kasser, hvoraf Groth

i Fåborg har solgt en stor del,
har givet et overskud på 2761 kr.

Til biblioteket er der i år
indkøbt et komplet sæt DOFT og FO.

Til sidst vil jeg rette en
tak til alle, der i 1981 har gjort

et stykke arbejde for fuglene, især
tak til Edith Mosegård for den store
aktivitet, hun har udvist ved
at holde øje med opfyldning af
moser og vandhuller.

form.

Bent Staugaard Nielsen

Regnskab for D.O.F.s lokalafdeling for Ryn.

1/1 - 31/12 1981.

<u>Driftsregnskab:</u>	Debet	Kredit
Medlemstilskud D.O.F.		5.876,00
- - Odense Kommune		4.358,40
Ekskursioner og møder	4.001,80	778,50
"Havrevimpnen"	4.779,38	3.470,00
Studielejre	565,00	1.850,00
Porto og kontor	1.727,77	
Husleje i Klise Nor	3.000,00	3.000,00
Lokalregistrering	542,55	
PR. og udstillinger	1.389,60	
Bibliotek	2.520,30	
Redekasser	2.488,80	5.250,00
Andet	1.163,54	100,42
Driftsoverskud	2.504,58	
	<hr/>	<hr/>
	24.683,32	24.683,32
 <u>Kapitalkonto:</u>		
Beholdning 31/12 81		
Checkkonto	4.988,55	
Girokonto	2.372,45	
Beholdning 31/12 80		
Checkkonto		3.184,29
Girokonto		1.672,13
Overskud		2.504,58
	<hr/>	<hr/>
	7.361,00	7.361,00
 Nettoformue pr. 31/12 1981	7.361,00	

Per Bak
kasserer

ADRESSELISTE

ADRESSELISTE MED TELEFONNUMMER PÅ
BESTYRELSES- OG UDVALGSMEDLEMMER.

På bestyrelsens konstituerende møde i februar blev der kun valgt kasserer. Formand og næstformands posten blev ikke besat; ingen ville betræde posterne og man enedes derfor om, at køre et år uden sådanne.

Bestyrelsen:

Peter Hvenegård (kasserer), Poppevej 7, 5492 Vissenbjerg, telf. 47 35 05

Niels Bomholt Jensen, Mejseparken 3, 5492 Vissenbjerg, telf. 47 22 23

Søren Bøgelund, Nørremarksgyden 12, 5856 Ryslinge, telf 67 16 14

Aksel Hansen, Skovballevej 116, 5700 Svendborg, telf. 54 14 43

Kurt Due Johansen, Büllovsvej 22, 5700 Svendborg, telf. 21 97 73

Gunnar Knudsen, Maevej 28, 5690 Tommerup, telf. 75 20 92

Steen Bak Henriksen, Kokskovvej 7, 5750 Ringe, telf. 62 34 76

Ekskursionsudvalg

Gunnar Knudsen

Per Bak, Ravnholtvej 61, 5853 Ørbæk,

Bent Staugaard Nielsen, Brandrupvængevej 6, 5892 Gudbjerg

Fredningsudvalg:

Niels Bomholt Jensen

Steen Bak Henriksen

Kurt Due Johansen

Lokalrapport:

Søren Bøgelund

Gunnar Knudsen

Niels Bomholt Jensen

Stig Olesen

Gåsegruppen:

Søren Bøgelund

Rovfuglegruppen:

Finn Eriksen, Nyvej 13, 5690

Tommerup, telf 76 23 36

Småfuglegruppen:

Niels Bomholt Jensen

Lokalitetsregistret:

Niels Bomholt Jensen

Uglekasseudvalg:

Søren Bøgelund

Ejarne Bo Jensen, Heliosvænget

128, 5250 Odense, telf. 17 43 93

BOGNYT

VÆRD AT VIDE OM FUGLE

af Tommy Dybbro

Bogen kan købes hos boghandleren, men kan også bestilles direkte fra Dansk Ornithologisk Forening, DOF-salg, Vesterbrogade 140, 1620 København V. Prisen er 68,50 kr

Kort omtale af bogen:

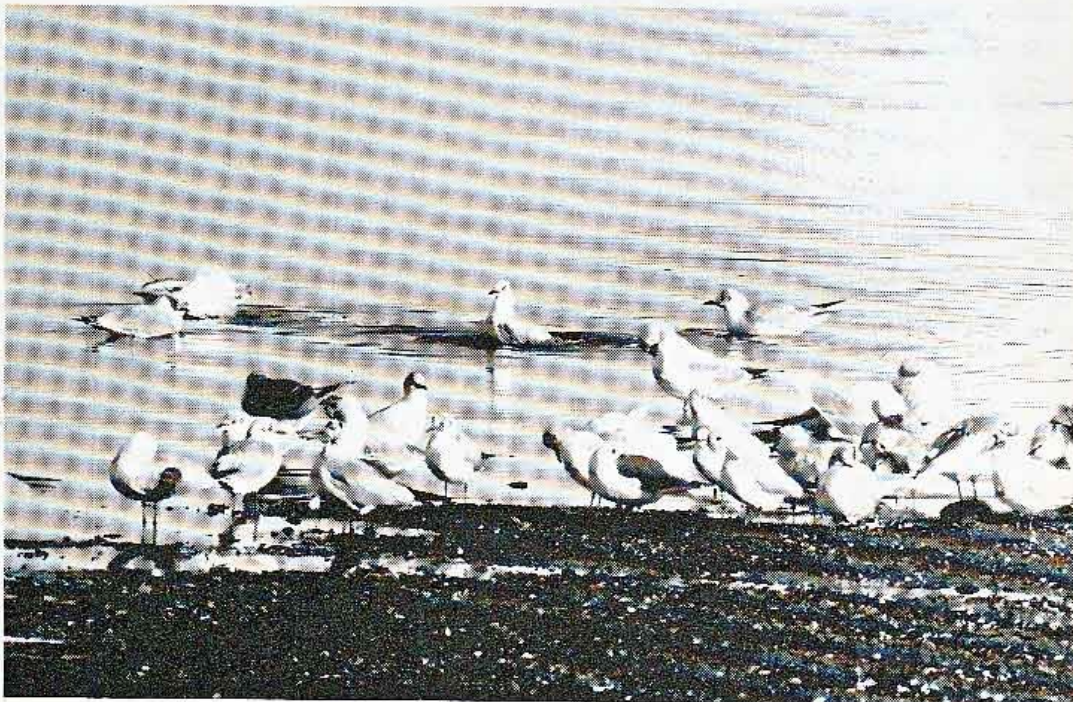
Der går ofte mange år, før den nyeste viden om fugle finder vej til de mere populære håndbøger. Det meste findes som videnskabelige artikler i ornitologiske fagtidsskrifter, ofte i et sprog, om er svært at forstå for den menige fugleinteresserede.

I de sidste 8 år har forfat-

teren været ornitologisk medarbejder ved det populære radioprogram Leksikon, og det er blevet til over hundrede besvarelser om fugle. I bogen er samlet 43 af de seneste Leksikon-svar, der præsenterer ny viden om fugle på en populær og forståelig måde.

- Har brevduen magneter i hjernen?
  - Hvorfor lægger solsorten hovedet på skrå ?
  - Hvor meget kan en ørn løfte ?
- Disse og 40 andre spørgsmål giver bogen svar på.

Til illustration af de emner, der behandles, er udvalgt de bedste fotos, der kan opdrives på det danske marked. Det er helt igennem en dansk produceret bog.

54 14 34